

Nr 128.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag för budgetåret 1952/53 till undersökningar angående levnadsvillkor och hushållsvanor jämte i ämnet väckta motioner.

(3:e avd.)

I propositionen nr 129 har Kungl. Maj:t, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över socialärenden för den 14 mars 1952, föreslagit riksdagen att till Undersökningar angående levnadsvillkor och hushållsvanor för budgetåret 1952/53 under femte huvudtiteln anvisa ett reservationsanslag av 95 000 kronor.

Socialstyrelsen har hemställt om anslag för utförande av en hushållsbudgetundersökning i början av år 1953.

Enligt departementschefen tala vägande skäl för socialstyrelsens förslag att budgetundersökningar skola utföras med kortare mellantider än de tioårsperioder som tidigare ansetts lämpliga. Definitivt beslut att sådana undersökningar skola utföras vartannat år anses emellertid icke böra fattas nu utan göras beroende av fortsatta erfarenheter. Socialstyrelsens förslag att en budgetundersökning skall företagas år 1953 är departementschefen däremot beredd att tillstyrka. Under rådande förhållanden anses det angeläget, att aktuella uppgifter rörande konsumtionen finnas tillgängliga såväl vid indexberäkningen som vid behandlingen av andra samhällsekonomiska spörsmål.

Socialstyrelsen har föreslagit, att ifrågavarande budgetundersökning skall företagas enligt intervjumetoden samt omfatta ca 600 hushåll. Konjunkturinstitutet har ifrågasatt huruvida undersökningar av denna begränsade omfattning med tillfredsställande säkerhet kunna ge de åsyftade upplysningarna. Enligt vad departementschefen inhämtat ha erfarenheterna av de hittills enligt ifrågavarande metod företagna undersökningarna varit goda. Någon anledning antaga att resultatet av den föreslagna undersökningen skulle bli otillfredsställande för de åsyftade ändamålen synes icke föreligga. Av ekonomiska skäl är det av vikt att undersökningarna icke ges större omfattning än som är oundgängligen nödvändigt. Socialstyrelsens förslag rörande undersökningens utformning anses därför böra godtagas. Undersökningen förutsattes helt få utföras genom socialstyrelsens egen försorg, då en i styrelsens framställning åsyftad organisation för stickprovsundersökningar icke torde komma till stånd inom sådan tid att den kan utnyttjas.

Kostnaderna för undersökningen ha av socialstyrelsen under nämnda förutsättning beräknats till 95 000 kronor på grundval av 1951 års priser och löner. Ehuru vissa kostnadsstegringar inträtt under innevarande år

Bihang till riksdagens protokoll 1952. 6 saml. Nr 128.

anses medelsanvisningen kunna begränsas till angivna belopp. Härvid förutsättes, att kostnaderna för lönetillägg till personal hos socialstyrelsen, som avlönas av de för undersökningen avsedda medlen, skola ersättas från de särskilda anslag, som anvisas till sådana lönetillägg.

I två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herrar *Niklasson* och *Fridolf Jansson* (I:413) samt den andra inom andra kammaren av herr *Rubbestad m. fl.* (II:563), hemställes, att riksdagen vid behandlingen av förevarande proposition måtte uttala, att därest undersökningar angående levnadskostnaderna böra göras oftare än vart tionde år de under inga omständigheter böra göras oftare än vart femte år.

Beträffande de skäl, motionärerna anfört till stöd för sitt yrkande, hänvisas till motionen II:563.

Utskottet. Departementschefen har funnit vägande skäl tala för att budgetundersökningar skola utföras med kortare mellantider än de tioårsintervaller, som tidigare ansetts lämpliga. Definitivt beslut rörande utförande, såsom socialstyrelsen föreslagit, av dylika undersökningar vartannat år förutsättes dock icke skola fattas nu utan göras beroende av ytterligare erfarenheter. Vid den fortsatta prövningen av frågan om lämpliga tidsintervaller för dessa undersökningar torde vad i motionerna I:413 och II:563 anförts komma att tagas i beaktande.

Departementschefens förslag i fråga om en budgetundersökning år 1953 har icke givit utskottet anledning till erinran.

Under återopande av det anförda hemställer utskottet,

- a) att riksdagen må till *Undersökningar angående levnadsvillkor och hushållsvanor* för budgetåret 1952/53 under femte huvudtiteln anvisa ett reservationsanslag av 95 000 kronor;
- b) att motionerna I:413 och II:563 icke må till någon riksdagens åtgärd föranleda.

Stockholm den 6 maj 1952.

På statsutskottets vägnar:

MARTIN SKOGLUND.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit
från första kammaren: herrar Karl Andersson, Gustaf Karlsson, Iwar Anderson, Näsghård, Ohlon, fröken Andersson, herrar Leander, Eric Ericson, Pålsson, Näsström, Sundelin, Bergh, Ragnar Persson och Edvin Thun; samt
från andra kammaren: herrar Skoglund i Doverstorp, Ward, Malmberg i Skövde, Svensson i Grönvik, Mårtensson i Uddevalla, Lindholm, Rubbestad, Bergstrand, Åkerström, Hoppe, Petterson i Degerfors, fröken Elmén, herr Birke, fru Ericsson i Luleå och herr Nihlfors.